

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ

Β1 ΤΑΞΗ

Το δέντρο με τις 10 αξίες ζωής

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:

ΜΠΡΑΤΑΝΗ ΠΗΝΕΛΟΠΗ

ΑΣΒΕΣΤΑ ΑΡΓΥΡΩ

ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ

2016-2017

Τις 10 αξίες διδάχτηκαν....

η Μαρία Αντίοχου

ο Δανιήλ Βαρβαρέσος

η Ελένη Γαβριελάτου

η Εριάνθη Γιαννακούλια

ο Γρηγόρης Γρηγορόπουλος

ο Γεώργιος Δημάκης

ο Πάρης Δημάκης

ο Φώτης Δημάκης

ο Διονύσης Δημητράκης

η Τζένη – Μαρία Καπατσούλια

ο Κωνσταντίνος Κάτσαρης

η Τζένη Κυπριανού

ο Παναγιώτης Λάγαρης

ο Νίκος Λάττας

και ο Βασίλης Λευκαδίτης

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΜΕ ΤΙΣ 10 ΑΞΙΕΣ ΖΩΗΣ.... ΤΟΥ Β1

Από το Μάρτη του 2017 το Β1 του Δημοτικού Σχολείου Ανδραβίδας ασχολήθηκε με τις αξίες της ζωής Αφορμή στάθηκαν συζητήσεις για θέματα επίλυσης συγκρούσεων στην τάξη και κείμενα που πραγματεύονται αφηρημένες έννοιες και αξίας.

Ως εκπαιδευτικός της τάξης επέλεξα 10 αξίες από της 20 που προτείνονται στο βιβλίο «20 αξίες της ζωής» των Εστέβε Πουχόλ Ι Πονς και Ινές Λουθ Γκονθάλεθ , επιλέγοντας να διαπραγματευτούμε τις έννοιες που ηλικιακά και γνωστικά μπορούμε να επεξεργαστούμε.

Έγινε προγραμματισμός και θεσπίστηκαν εβδομάδες αφιερωμένες σε κάθε μια αξία. Στη διάρκεια αυτών των εβδομάδων τα κείμενα, οι δράσεις, οι κατασκευές και οι συζητήσεις θα αφορούν αυτές τις αξίες

Στόχος του συγκεκριμένου προγράμματος είναι:

- Η γνωριμία με αυτές τις έννοιες
- η εφαρμογή αυτών στην καθημερινή μας ζωή
- η βελτίωση των σχέσεων των μαθητών/τριών
- η βελτίωση των σχέσεων και των συμπεριφορών τους στην καθημερινή ζωή

Ο προγραμματισμός είχε ως εξής:

1 – 3 Μαρτίου Εβδομάδα Φιλίας

6-10 Μαρτίου Εβδομάδα Γενναιοδωρίας

13-17 Μαρτίου Εβδομάδα Ειρήνης

20-23 Μαρτίου Εβδομάδα Ελευθερίας

27-31 Μαρτίου Εβδομάδα Συνεργασίας

24-28 Απριλίου Εβδομάδα Σεβασμού

1-5 Μαΐου Εβδομάδα Ειλικρίνειας

8-12 Μαΐου Εβδομάδα Υπομονής

15-19 Μαΐου Εβδομάδα Εμπιστοσύνης

22-26 Μαΐου Εβδομάδα Χαράς

Κάθε μία εκπλήρωση αξίας θα αποτελούσε ένα καρπό στο Δέντρο Αξιών μας, συμβολίζοντας ένα καρπό στο δέντρο της ζωής μας.

Εβδομάδα Φιλίας

Η Εβδομάδα Φιλίας ξεκίνησε με το κείμενο του Ανθολογίου σελ.101. «Ο μικρός κάστορας και η ηχώ». Ακόμη διαβάστηκε το παραμύθι των αδερφών Γκριμ «Η συναυλία των ζώων». Τι κοινό έχουν τα δύο κείμενα; Καταλήξαμε ότι οι φίλοι είναι αυτοί που συναντάμε τυχαία στη ζωή μας, μα ενώνουν κοινά πάθη ή καταστάσεις, κοινά θέλω, κοινές απόψεις και πως όσο προχωράει η ζωή μας νέοι άνθρωποι θα μπαίνουν σε αυτήν.

Στη συνέχεια όλοι οι μαθητές και οι μαθήτριες της τάξης έκοψαν και ζωγράρισαν μια καρδιά, όπου μέσα έγραψαν τα ονόματα αυτών που θεωρούν φίλους τους. Συζητήσαμε για το τι θεωρούν φίλια, τι κοινό πιστεύουν πως έχουν με τα άτομα αυτά και είναι φίλοι και τι θα μπορούσε να χαλάσει μια φίλια, τι θα τους ενοχλούσε δηλαδή.

Τοποθετήσαμε όλες τις καρδιές στον τοίχο μας διαπιστώνοντας ότι όλοι σχεδόν είμαστε φίλοι μεταξύ μας και αυτούς που θεωρούμε εμείς φίλους μας θεωρούν κι αυτοί.

Εβδομάδα Γενναιοδωρίας

Στην προσπάθειά μας να ορίσουμε τι θεωρούμε Γενναιοδωρία, δυσκολευτήκαμε ή περιοριστήκαμε στο να δίνω χρήματα ή στο να δίνω πράγματα που δεν χρειάζομαι.

Μέσα από βίντεο

<https://www.youtube.com/watch?v=rweIE8yyY0U>

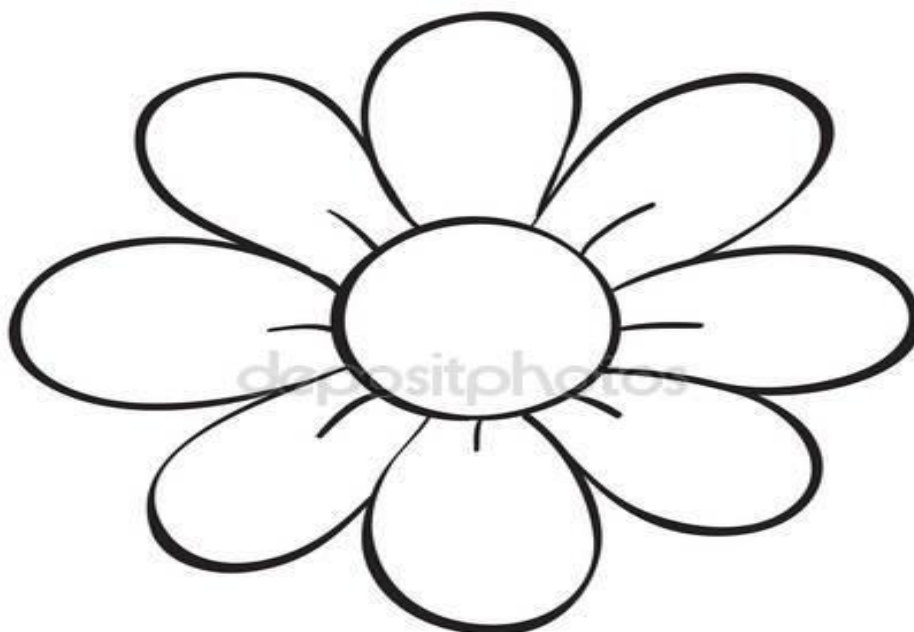
και συζητήσεις διαπιστώσαμε πως έχουμε κι άλλα πολύτιμα πράγματα που δίνουμε στους άλλους και δεν χρειάζεται να είμαστε πλούσιοι για να είμαστε γενναιόδωροι.

Δόθηκε το παρακάτω φύλλο εργασιών:

Είμαι γενναιόδωρ..... όταν δίνω

- το **χρόνο** μου, σε μόνους ανθρώπους, σε αρρώστους, να ακούσω το πρόβλημα ενός φίλου μου
- το **χώρο** μου, όταν φιλοξενώ τους φίλους μου, τους καλοδέχομαι και να μοιράζομαι τα πράγματά μου
- λέω όμορφα **λόγια**, χαιρετώ, καλημερίζω, καληνυχτώ ευγενικά όλους..
- κάνω **όμορφες χειρονομίες**, κάνω χειραψίες, παραχωρώ τη θέση μου σε ανήμπορους, μιλάω με απαλό τόνο
- **συγχωρώ**, όταν κάποιος/α κάνει ένα λάθος και δείχνω ότι με τις πράξεις μας μπορούμε ν' αλλάξουμε
- .. στο τέλος...**χρήματα**, από το υστέρημά μας σε κάποιον που μπορεί να τα έχει ανάγκη

Γράφω κι εγώ στα πέταλα του λουλουδιού γενναιόδωρες πράξεις που μπορώ να κάνω, γράφω το όνομά μου στο κέντρο, το χρωματίζω και το κόβω.

Ο τοίχος μας γέμισε όμορφα πολύχρωμα λουλούδια με πολλές γενναιόδωρες πράξεις.

Εβδομάδα Ειρήνης

Την εβδομάδα ειρήνης τα παιδιά είδαν αρχικά βίντεο με θέμα την ειρήνη και τον πόλεμο. <https://www.youtube.com/watch?v=WQJhuAfVTqo> - Η ιστορία ενός παιδιού πρόσφυγα

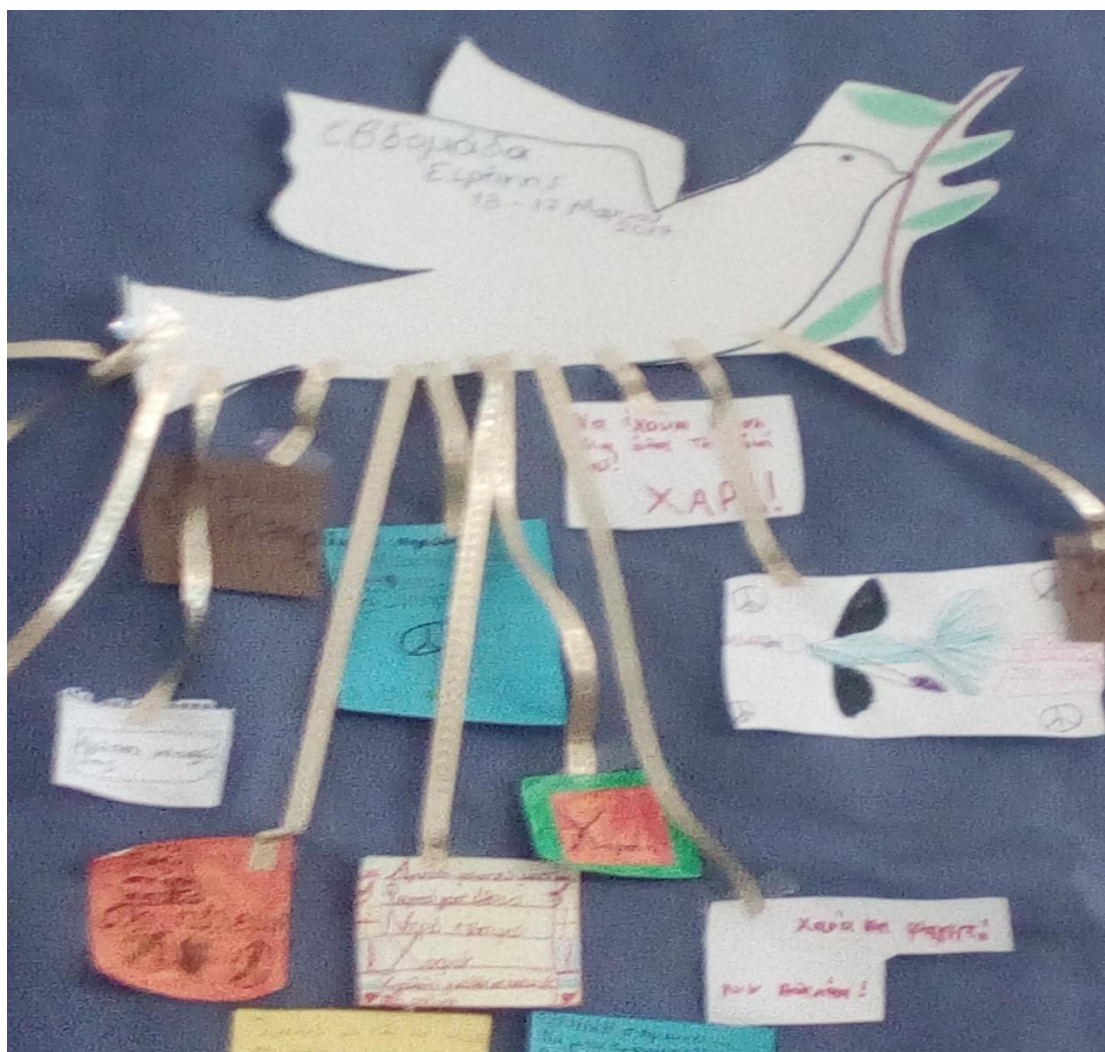
<https://www.youtube.com/watch?v=ahRsN2Je5ws&list=RDahRsN2Je5ws#t=55> – Μάθημα ειρήνης

Είπαν τις απόψεις τους και γνώρισαν τα σύμβολα της ειρήνης.

Την επόμενη διδακτική ώρα της Ευέλικτης Ζώνης οι μαθητές και οι μαθήτριες της τάξης μετά από συζήτηση και με την ανάγνωση σχετικού κειμένου κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ειρήνη δεν σημαίνει απλά απουσία πολέμου αλλά και άλλα αγαθά θα πρέπει να χαίρεται ο άνθρωπος όπως την αγάπη, την κάλυψη των βασικών του αναγκών, την εκπαίδευση, την ειρήνη ανάμεσα στους συνανθρώπους του. Έτσι, φτιάξαμε ένα περιστέρι και το κάθε παιδί έγραψε σε ένα μικρό κομμάτι χαρτί ή χαρτόνι τι σημαίνει για το ίδιο «έχουμε ειρήνη». Τα χαρτάκια κολλήθηκαν σε κορδέλες και οι κορδέλες μεταφέρονται από το περιστέρι σε όλο τον κόσμο, δείχνοντας ότι η ειρήνη πρέπει να φέρει και όλα αυτά τα αγαθά για τους ανθρώπους ώστε να είναι ουσιαστική.

Ενδεικτικά: **πόσιμο νερό, χαρά, σχολείο για όλα τα παιδιά και φαγητό για όλους** είναι κάποια από τα συνθήματα που δέσαμε στα πόδια του περιστεριού.

Εβδομάδα Ελευθερίας

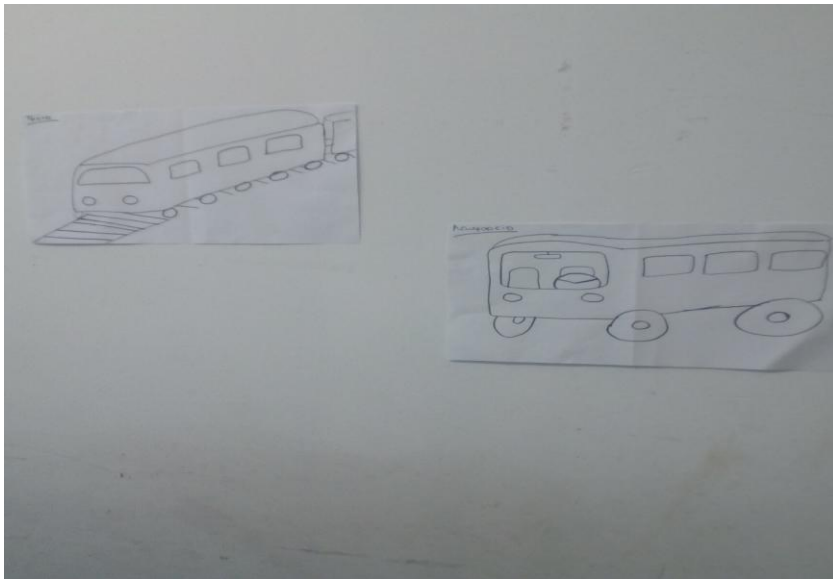
Η εβδομάδα Ελευθερίας συνέπεσε με την ιστορική επέτειο της 25^{ης} Μαρτίου και το σύνθημα «**Ελευθερία ή Θάνατος**». Εξηγήσαμε τι σημαίνει αυτό το σύνθημα όπως και η ρήση:

«Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή, παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή»

για να πούμε πόσο πολύτιμη είναι η ελευθερία του κάθε ανθρώπου.

Η αναφορά αυτής της έννοιας στην προσωπική ζωή του καθενός δεν είναι πολύ σαφής, γιατί οι περισσότεροι μαθητές και μαθήτριες θεωρούν πως δεν είναι ελεύθεροι καθώς νιώθουν ότι οι γονείς τους καθορίζουν το τι επιτρέπεται και το τι όχι. Για να μπορέσουμε να συζητήσουμε πάνω στις προσωπικές ελευθερίες του καθενός, τα όρια της ελευθερίας μας και το κόστος του «είμαι ελεύθερος», διαβάσαμε την ιστορία του τρένου και του λεωφορείου. Το τρένο που ζηλεύει το λεωφορείο που κινείται ελεύθερα αλλά και που το λεωφορείο ζήλευε την ασφάλεια που είχε το τρένο στην κίνησή του. Τελικά η ελευθερία από τι εξαρτάται;

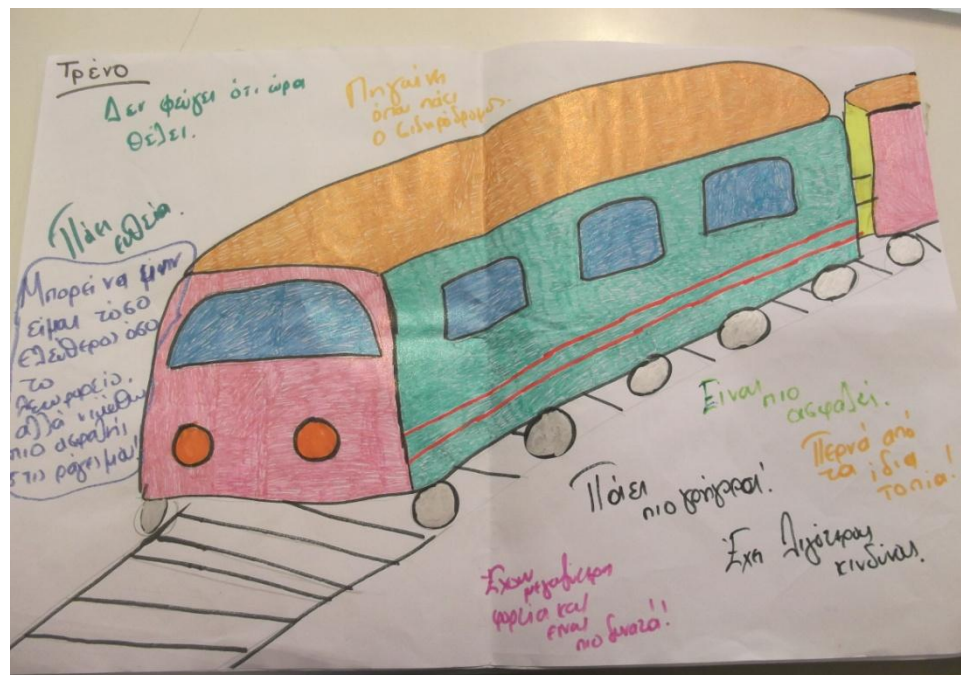
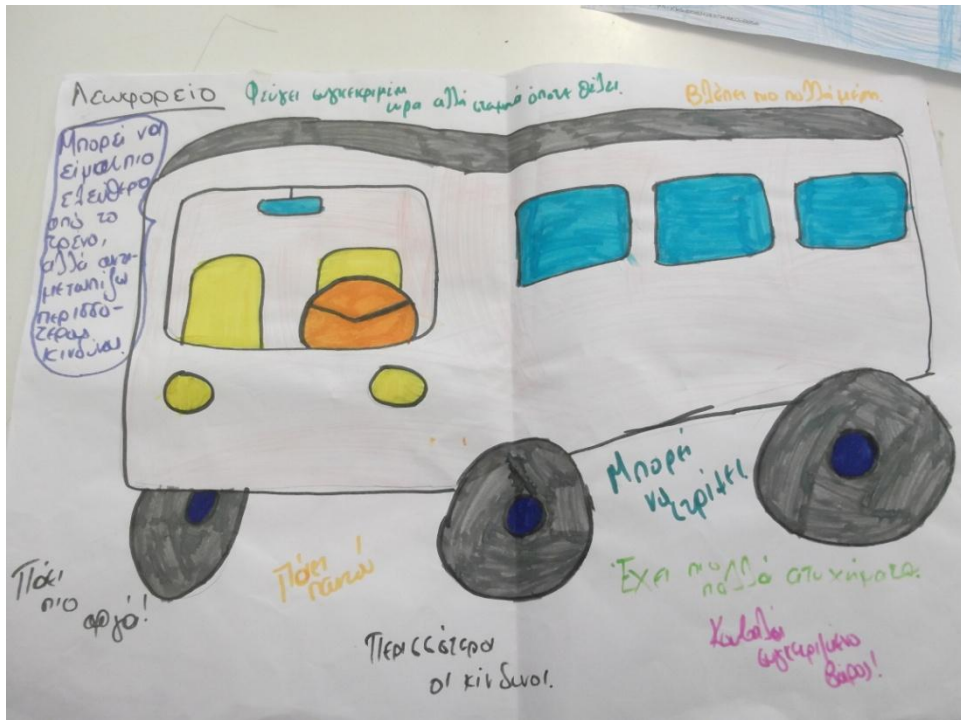
Στην δεύτερη ώρα της ευέλικτης ζώνης παρουσίασα δύο σκίτσα, ένα τρένο και ένα λεωφορείο.

Εντοπίσαμε τις διαφορές τους και στη συνέχεια διαβάσαμε μια ιστορία, την συνομιλία του λεωφορείου με το τρένο. Σε αυτή την ιστορία, το τρένο μακαρίζει το λεωφορείο πόσο τυχερό είναι που μπορεί και στρίβει όταν θέλει, που μπορεί να πάει από διαφορετικούς δρόμους και να θαυμάζει διαφορετικά τοπία και που μπορεί να σταματά όταν και όπου θέλει. Το λεωφορείο απαντά ότι έχει δίκιο αλλά διατρέχει και πολλούς κινδύνους, τα άλλα οχήματα, τους γκρεμούς, τις απότομες στροφές και τόσα άλλα. Ενώ απεναντίας το τρένο μπορεί να είναι πάνω σε ράγες αλλά τρέχει πολύ πιο γρήγορα από το λεωφορείο, έχει μεγαλύτερη ασφάλεια και αυτό είναι πολύ σημαντικό.

Σε ερώτηση αν προτιμούν να είναι τρένα ή λεωφορεία, η πλειοψηφία της τάξης επέλεξε το τρένο που μπορεί να έχει αυστηρά δρομολόγια αλλά έχει και μεγαλύτερη ασφάλεια. Λίγοι επέλεξαν το λεωφορείο κυρίως γιατί μπορεί να ακολουθεί διαφορετικές διαδρομές.

Συνεπώς μας αρέσει η ελευθερία και αν οι γονείς μας ή οι άνθρωποι που μας αγαπούν μας στερούν κάποιες ελευθερίες δεν είναι παρά οι ράγες μας που μας παρέχουν ασφάλεια.

Εβδομάδα Συνεργασίας

Η εβδομάδα αυτή θα έχει ως κύριο χαρακτηριστικό της τη συνεργασία σε κάθε σχεδόν δράση μας εντός και εκτός τάξης.

Μέσα από την ανάγνωση δύο ιστοριών «**Τα παιδιά του γεωργού**» και «**Το λιοντάρι και το ποντίκι που του χρωστούσε ευγνωμοσύνη**» του Αισώπου έγιναν κατανοητά δύο πράγματα: η ένωση είναι πιο δυνατή από κάθε μονάδα και πως η συμβολή του καθενός μας είναι πολύτιμη και σημαντική.

Εβδομάδα Σεβασμού

Στην Εβδομάδα Σεβασμού θέλαμε να δείξουμε πόσο σημαντικό είναι να δείχνουμε σεβασμό στους γύρω μας αλλά και πόσο σημαντικό είναι να μας σέβονται κιόλας.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες της τάξης παρακολούθησαν βίντεο

<https://www.youtube.com/watch?v=YNOnFsnjYhY>

<https://www.youtube.com/watch?v=AcMktHRCf0w>

<https://www.youtube.com/watch?v=WjoDEQqyTi>

Στη συνέχεια έγινε ένα παιχνίδι ρόλων όπου παίξαμε πώς δείχνουμε σεβασμό σε άλλους αλλά και πώς απαιτούμε κι εμείς τον σεβασμό με μικρά ρολάκια.

Μέσα στη βδομάδα αυτή διαβάσαμε και το παραμύθι «**Το ξύλινο πιάτο**». Σε αυτό το παραμύθι ο ανήμπορος παππούς με πρόταση του γαμπρού μπαίνει στο περιθώριο γιατί πάσχει από ένα τρέμουλο και τον βάζουν να τρώει μόνος του σε ένα ξύλινο πιάτο. Ο μικρός γιος της οικογένειας αρχίζει να σκαλίζει ένα πιάτο και λέει στον πατέρα του, στο γαμπρό, ότι αυτό είναι για τον ίδιο όταν γεράσει. Έτσι καταλαβαίνει ο γαμπρός το λάθος του και ο παππούς δεν ξαναπήγε στο περιθώριο. Ο σεβασμός σε ηλικιωμένους, ανήμπορους και ανεπαρκής ανθρώπους είναι δεδομένος διότι κάποια στιγμή κι εμείς μπορεί να είμαστε σε αυτή την κατάσταση.

Με συζητήσεις και παίξιμο ρόλων μάθαμε πώς μπορούμε να ζητούμε να μας σέβονται και τι είναι αυτό που ζητάει ο καθένας. Παραδείγματα:

«Θέλω η αδερφή μου να χτυπάει την πόρτα πριν μπει στο δωμάτιό μου.»

«Εγώ θα ήθελα όταν κάνω τα μαθήματά μου να υπάρχει ησυχία στο σπίτι.»

«Αν δεν μου αρέσει ένα φαγητό, να μη με αναγκάζουν να το φάω.»

Και πολλές ακόμα προτάσεις που για τον καθένα είναι σημαντικό.

Εβδομάδα Ειλικρίνειας

Στην εβδομάδα αυτή μιλήσαμε αρχικά για τη σημασία της ειλικρίνειας, πόσο σημαντικό να είναι αληθινά αυτά που λέμε και πόση σημασία έχει στην καθημερινότητά μας η συνεννόηση με βάση την αλήθεια. Με παραδείγματα από την καθημερινότητά μας διαπιστώσαμε ότι είναι σημαντικό η τιμή που βλέπουμε στα προϊόντα είναι η πραγματική, τα σήματα στους δρόμους δείχνουν την αλήθεια, οι ανακοινώσεις του σχολείου είναι πραγματικές κτλ. Στη συνέχεια κάναμε μια συμφωνία να είμαστε ειλικρινείς και να λέμε μόνο την αλήθεια στους φίλους μας και στην οικογένειά μας. Στο τέλος της εβδομάδας σε κοινή συζήτηση διαπιστώσαμε ότι δεν ήμασταν απόλυτα ειλικρινείς και ότι είπαμε κάποια ψεματάκια...οπότε είδαμε πόσο δύσκολο ήταν να λέμε μόνο την αλήθεια και ότι κάποια ψεματάκια ήταν αναγκαία.

Πότε λέμε ψεματάκια; Όταν δεν λέμε ότι δεν αισθανόμαστε καλά για να αποφύγουμε κάτι, όταν θέλουμε να μην προσβάλλουμε κάποιον και είμαστε ευγενικοί οπότε λέμε ένα μικρό ψεματάκι για το φαγητό που μας σέρβιραν ότι ήταν ωραίο, ή κολακεύουμε την εμφάνιση κάποιου για να νιώσει καλύτερα, μικρά αθώα ψεματάκια.

Καταλήξαμε στο συμπέρασμα πως άλλο πράγμα είναι η ειλικρίνεια και άλλο η αγένεια, μπορούμε να είμαστε ευγενικοί και να μην προσβάλλουμε ανθρώπους λέγοντας αυτό που ακριβώς σκεφτόμαστε αποφεύγοντας πολλές φορές τη συζήτηση ή αποχωρώντας ευγενικά από μια συζήτηση. Η ισορροπία είναι εύθραστη και χρειάζεται προσπάθεια και ωριμότητα.

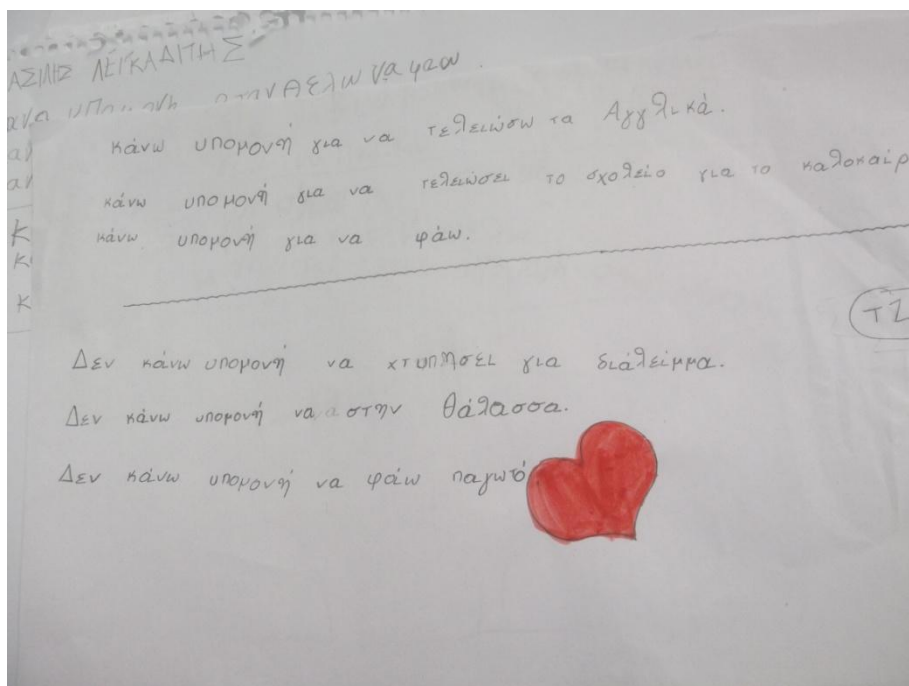
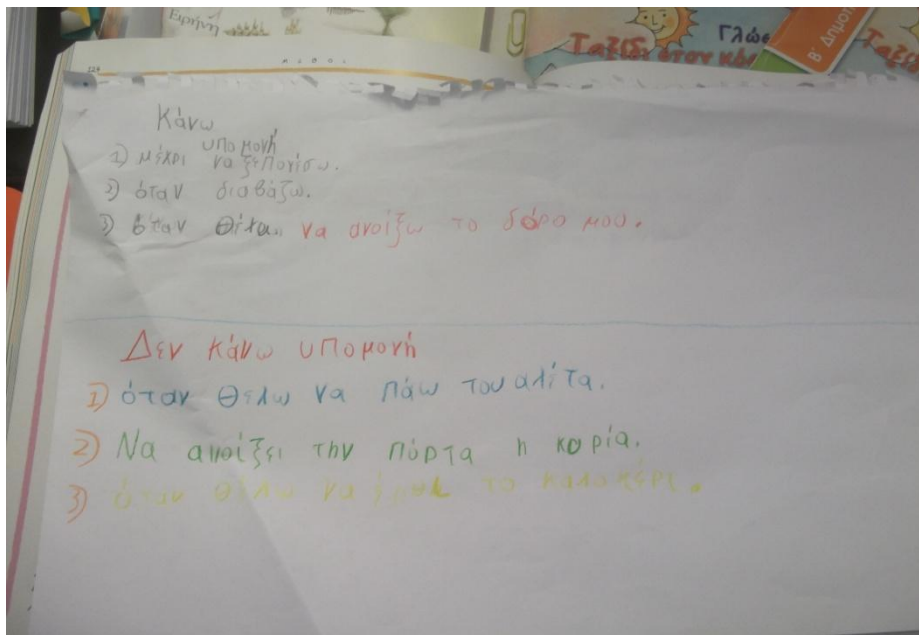
Εβδομάδα Υπομονής

Η υπομονή είναι προταίρημα του ανθρώπου, ο άνθρωπος που έχει υπομονή λέγεται υπομονετικός και αυτός που δεν έχει υπομονή ανυπόμονος. Διαβάσαμε τις δύο ιστορίες του ανθρώπου, «Η χήνα με τα χρυσά αυγά» και «Το πάθημα της αλεπούς». Στην πρώτη ιστορία είδαμε τι έπαθε αυτός που δεν είχε υπομονη να περιμένει να γεννήσει η χήνα τα χρυσά αυγά, που την έσφαξε και τελικά ούτε χρυσά αυγά απέκτησε ούτε η χήνα ήταν χρυσή εσωτερικά. Συμπερασματικά, ο φιλόδοξος και ανυπόμονος άνθρωπος ούτε επωφελείται από κάτι αλλά χάνει και αυτά που έχει.

Στην δεύτερη ιστορία, με την αλεπού που έφαγε το φαγητό των βοσκών στην κουφάλα του δέντρου και δεν μπορούσε να βγει έξω επειδή πρήστηκε η κοιλιά της, καταλαβαίνουμε ότι για να βγει η αλεπού από το δέντρο έπρεπε να κάνει υπομονή να ξαναγίνει όπως ήταν πριν. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι κάποια πράγματα διορθώνονται από μόνα τους απλά και μόνο κάνοντας υπομονή.

Σαν δραστηριότητα σε μια κόλλα χαρτί που τη χωρίσαμε στα δύο καταγράψαμε σε δύο στήλες 3 πράγματα στα οποία κάνουμε υπομονή στην καθημερινή μας ζωή και 3 στα οποία δεν μπορούμε να κάνουμε υπομονή, εκνευριζόμαστε και χάνουμε πολλές φορές την ψυχραιμία μας. Διαπιστώσαμε ότι ήταν για μερικούς δύσκολο να βρούμε πού κάνουμε υπομονή αλλά και ότι κάποιιοι από μας κάνουμε πολλή υπομονή και υπομένουμε σχεδόν τα πάντα.

Το επόμενο βήμα είναι αυτά στα οποία δεν μπορούμε να κάνουμε υπομονή μήπως μπορούμε να βρούμε κάποιον τρόπο να το αλλάξουμε αυτό; Και με ποιο τρόπο; Για παράδειγμα όταν δεν έχουμε υπομονή να μας επιστρέψει το παιχνίδι μας η μικρή μας αδερφή, πρέπει αμέσως να δείχνουμε το θυμό μας; Τι μπορούμε να κάνουμε εναλλακτικά;

Εβδομάδα Εμπιστοσύνης

Η έννοια της Εμπιστοσύνης είναι μια δύσκολη έννοια να κατανοηθεί. Στην ερώτηση «ποιον εμπιστεύονται;» οι απαντήσεις είχαν να κάνουν με το σε ποιον φίλο τους λένε τα μυστικά τους αποκλείοντας από τις απαντήσεις ανθρώπους όπως τους γονείς τους ή κοντινούς ανθρώπους.

Η Εμπιστοσύνη συνδέθηκε ως έννοια με την Ειλικρίνεια και για να γίνει κατανοητό έγινε συζήτηση σχετικά με το διαδίκτυο και το κατά πόσο πιστεύουμε και εμπιστευόμαστε αγνώστους. Τα παιδιά καλέστηκαν να απαντήσουν με ζωγραφιές και σκίτσα πώς θα απαντούσαν και πώς θα απεφεύγαν από παρενοχλήσεις αγνώστων στο διαδίκτυο.

Την επόμενη μέρα βγήκαμε στον προαύλιο χώρο για να παίξουμε παιχνίδια εμπιστοσύνης. Αρχικά σε ζευγάρια και μετά σε τριάδες, τετράδες ...σε κάθε παιχνίδι μεγάλωνε η ομάδα και εφαρμόζαμε στηρίξεις και κρατήματα που σταδιακά κερδίζονταν η εμπιστοσύνη με το συμπαίκτη μας.

Μετά την εφαρμογή των παιχνιδιών εξηγήσαμε στην τάξη πως όπως στο παιχνίδι αρχικά εμπιστευόμαστε έναν άνθρωπο και σιγά σιγά περισσότερους έτσι γίνεται και στις ανθρώπινες σχέσεις. Ακόμη όπως δοκιμάζαμε τους συμπαίκτες μας αν μπορούν να μας κρατήσουν, έτσι δοκιμάζουμε και τους φίλους μας πριν αφεθούμε σε αυτούς. Με αυτό τον τρόπο έγινε πολύ πιο κατανοητή η έννοια της Εμπιστοσύνης.

Εβδομάδα Χαράς

Η τελευταία εβδομάδα του προγράμματος ήταν αφιερωμένη στη Χαρά. Τη Χαρά ως συναίσθημα και ως συμπεριφορά. Συνέπεσε με την ενότητα στη Γλώσσα για το γέλιο και στα Αγγλικά με τα συναισθήματα. Τα παιδιά έγραψαν ποιήματα – τραγούδια για το τι τα κάνει χαρούμενα. Στα Αγγλικά δημιούργησαν δικά τους βιβλία και τα γέμισαν με ό,τι τα κάνουν χαρούμενα.

Η δημιουργία της κατασκευής του δέντρου ήταν η τελική κατασκευή του προγράμματος. Το δέντρο δημιουργήθηκε σταδιακά, μετά από κάθε δράση προσθέταμε έναν καρπό και στο τέλος είχαμε ένα όμορφο καρποφόρο δέντρο.

